10 jaar werken aan kennis voor een duurzame toekomst van de Wadden

Prof.dr. Jouke van Dijk
Directeur Waddenacademie

Presentatie op het minisymposium ‘10 jaar werken aan kennis voor een duurzame toekomst van de Wadden’
Panoramazaal, Achmeatoren, Leeuwarden, 19 november 2018.

waddenacademie

Trilateral Waddensea area

UNESCO-Worldheritage site since 2009

Denmark

Germany

Netherlands

Wadden UNESCO Werelderfgoed:

Uniek natuurgebied in een regio waar ook veel mensen wonen die werk en inkomen nodig hebben

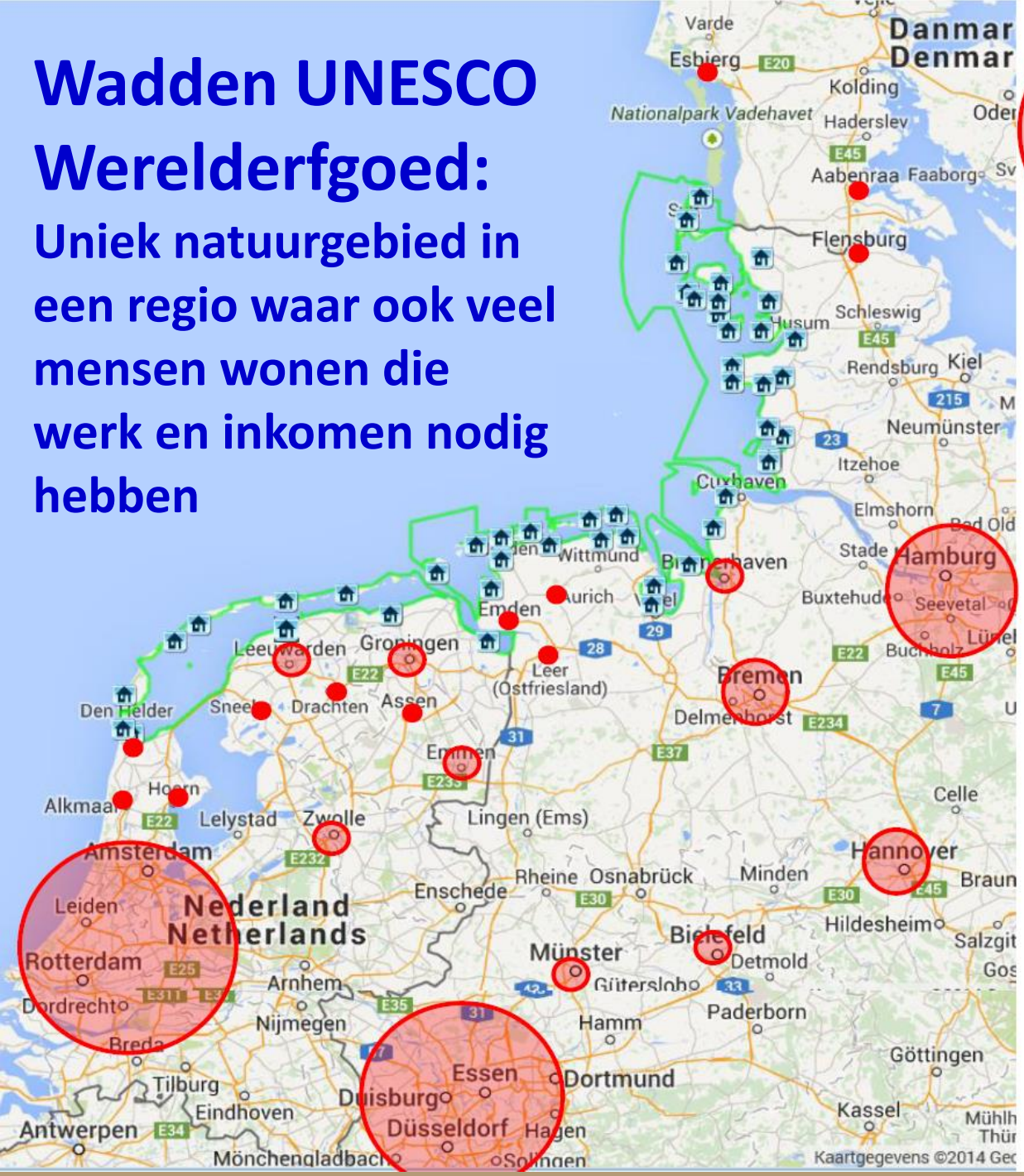

7 mln — Randstad

5 mln — Ruhrgebied

2 mln — Hamburg

0,5 mln

0,1 -0,3 mln

< 0,1 mln

Wadden is UNESCO Werelderfgoed sinds 2009.

In 2014 is het uitgebreid met het Deense deel en stukken boven de Duitse eilanden

Maar: de Nederlandse eilanden en de estuaria die toegang geven tot de grote havens horen er niet bij!

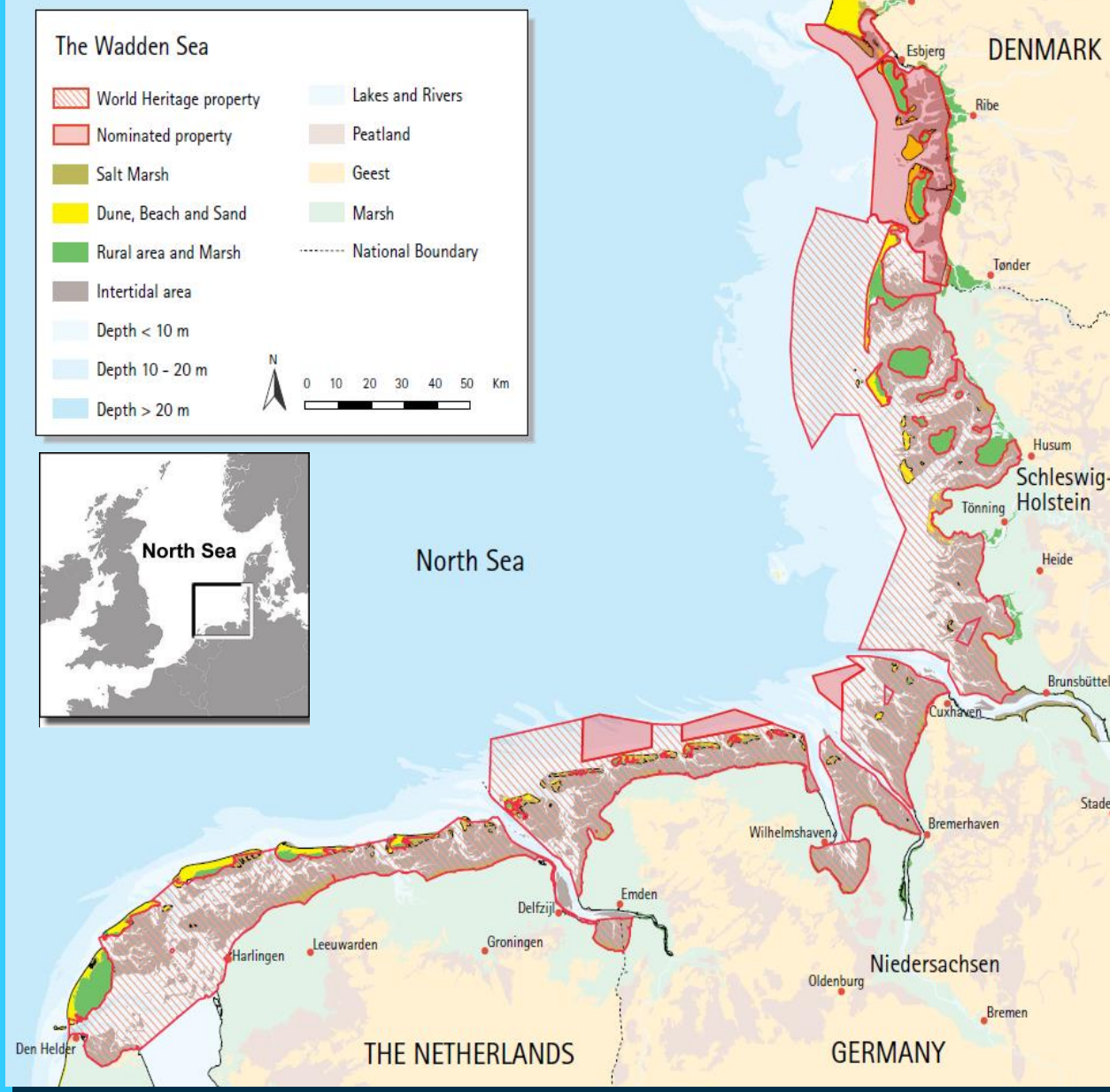

De Wadden Sea Region is een gebied dat zowel de de kuststreek, de Waddenzee, de eilanden omvat, maar ook de relevante delen van de Exclusive Economic Zones (EEZ) van Denemarken, Duitsland en Nederland. Wordt gebruikt door WSF/CWSS

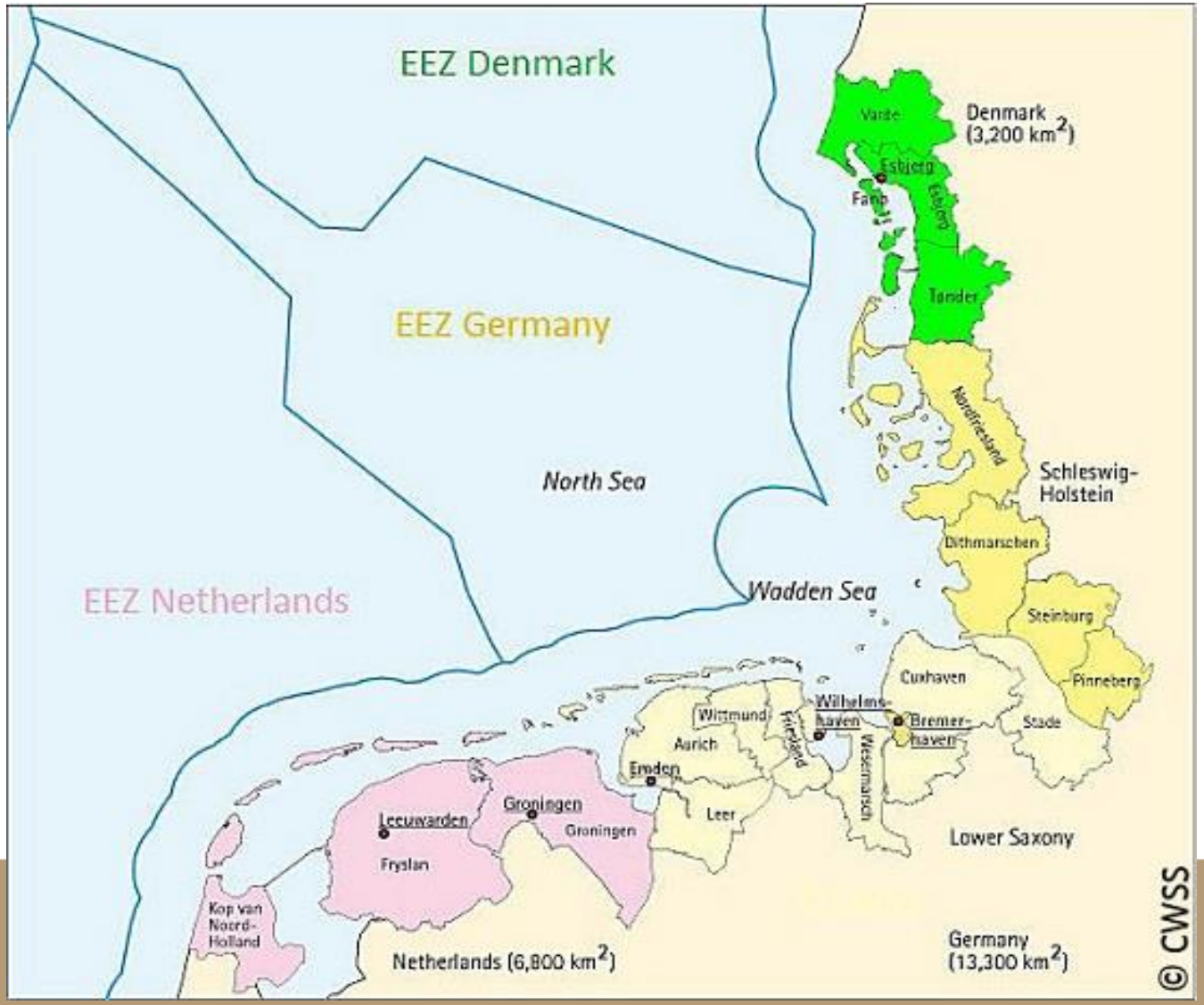

waddenacademie

Aanleiding voor en instelling van de Waddenacademie

- Eindrapport ‘Ruimte voor de Wadden’ van de Adviesgroep Waddenzeebeleid (Cie. Meijer, 2004):
- Constatering dat d.d. 2004 beleid en beheer van de Waddenzee in een impasse zijn geraakt;
- Lacunes in kennis en in monitoring; Kennis over waddengebied versnipperd, slecht ontsloten en daardoor niet beschikbaar voor beleid en bestuur; Te weinig coördinatie en integratie van onderzoek;
- Kabinetsbesluiten: **instelling van Waddenfonds** voor versterking van natuur en economische draagkracht; **instelling van Waddenacademie** voor versterking van de **‘kennishuishouding’**

Doelstellingen Waddenfonds

1. Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het waddengebied;
2. Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
3. Een duurzame economische ontwikkeling in het waddengebied dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het waddengebied en de direct aangrenzende gebieden (Groningen, Fryslân, en de Kop van Noord-Holland);
4. **Het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het waddengebied.**

De Waddenacademie

- 30 Juli 2008: Start Waddenacademie-KNAW
- 1 en 2 December 2008: inauguratie symposium
- Vanaf 1 Juli 2014: Stichting Waddenacademie
- In 2016 is de Young Wadden Academy opgericht voor het stimuleren van betrokkenheid jonge wetenschappers.
- De Waddenacademie is een netwerkorganisatie die fungeert als kennismakelaar en het is geen onderwijs en/of onderzoeksinstituut.

Missie van de Waddenacademie

“De Waddenacademie verbindt kennis over het Waddengebied en maakt deze toegankelijk en toepasbaar. De kennisgebieden zijn de geowetenschap, ecologie, cultuurhistorie, economie, klimaat en water. De Waddenacademie draagt zo bij aan de duurzame ontwikkeling van het waddengebied, waar de waarden van de natuur en het landschap aan de basis staan van identiteit, welvaart en welzijn van bewoners, ondernemers en bezoekers.”

De Waddenacademie als organisatie

- Formatie: 1,3 fte wetenschappelijk + 2,4 fte ondersteunend personeel; Basisfinanciering afkomstig van het Waddenfonds
- Verantwoording wordt afgelegd aan Raad van Toezicht Waddenacademie en aan het Waddenfonds
- De Waddenacademie wordt over haar wetenschappelijke koers geadviseerd door de Wetenschappelijke Advies Raad
- Elke vijf jaar wordt de Waddenacademie geëvalueerd o.b.v. het SEP-protocol door een door de KNAW ingestelde evaluatie commissie

Taken Waddenacademie

- **Agenderen (vragen articuleren)**: het op de bestuurlijke en wetenschappelijke agenda zetten van onderzoeksvragen die voor een economisch en ecologisch verantwoorde toekomst van het waddengebied relevant zijn;
- **Programmeren (vragen (laten) beantwoorden)**: het stimuleren van een goede samenhang tussen regionaal, nationaal en internationaal waddenonderzoek;
- **Informeren (kennis uitdragen)**: het op een toegankelijke en verantwoorde wijze naar buiten brengen van de resultaten van waddenonderzoek;
- **Monitoren**: het in kaart brengen en duiden van langjarige ontwikkelingen in het waddengebied in het ecologisch, economisch en sociaal-cultureel domein.

Portefeuillehouders

Formatie: 1,3 fte
wetenschappelijk personeel

Van link naar rechts:

Prof.dr.ir. Pier Vellinga
Klimaat en Water

Prof.dr. Katja Philippart
Ecologie

Klaas Deen, *secretaris*

Dr. Hessel Speelman
Geowetenschap

Dr. Meindert Schroor
Cultuurhistorie

Prof.dr. Jouke van Dijk,
Sociale en Ruimtelijke Economie, tevens directeur

Bureau

Klaas Deen,
secretaris

Thea Smit,
webredacteur

Sjerpy Moeyersoons,
secretaresse

+ 2,4 fte ondersteunend personeel

Huisvesting bureau Waddenacademie:

Huis voor de Wadden, Ruiterskwartier, Leeuwarden

Samen met Regiecollege Waddengebied (RCW) en het Waddenfonds

Eerste externe evaluatie over 2008 - 2013 o.l.v. voorzitter Margreeth de Boer

KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

WADDENACADEMIE-KNAW

Evaluatie 2008-2013

Drie Majeure Aanbevelingen:

1. Steviger verankering in het Waddengebied en signalen uit het gebied oppikken
2. Partijen stimuleren en assisteren bij indienen van wetenschappelijk verantwoorde projecten
3. Nadenken over de toekomstige organisatievorm

Kwaliteit	zeer goed
Productiviteit	zeer goed
Relevantie	zeer groot

Activiteiten van de Waddenacademie in de periode 1 juli 2013 – 30 juni 2018

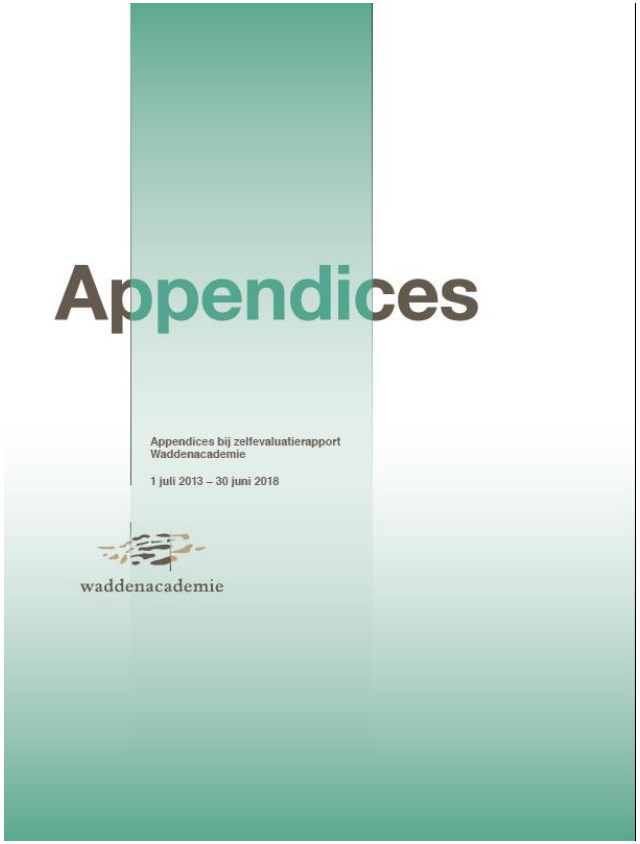

Publicaties in de periode 2013 - 2018:

Rapporten en adviezen op eigen initiatief, op verzoek van het Waddenfonds en van andere partijen.

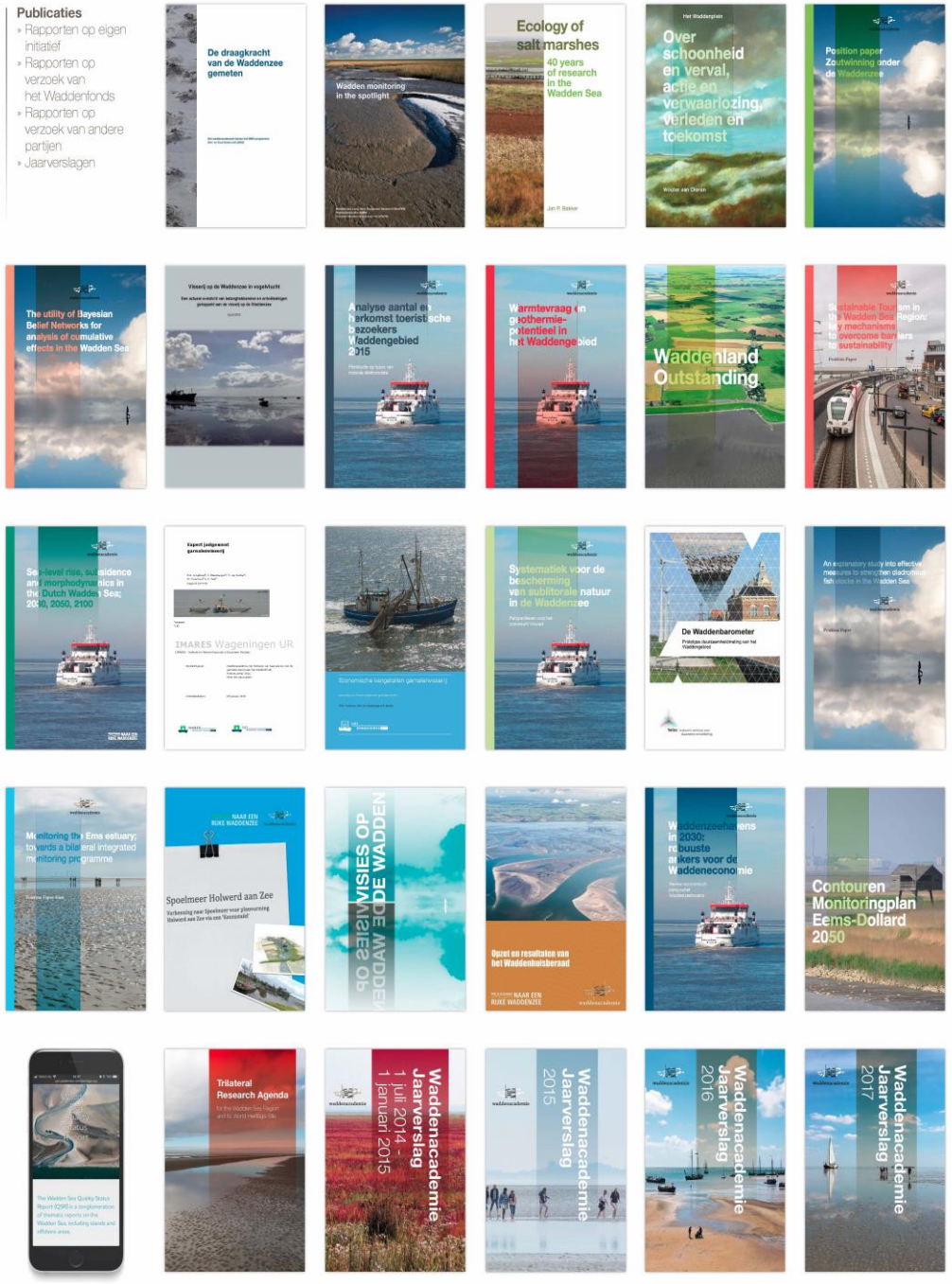

waddenacademie

10 Symposia en congressen in de afgelopen vijf jaar (1)

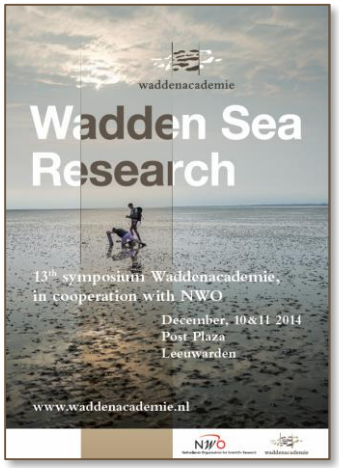

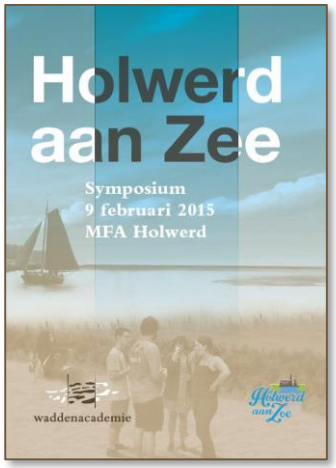

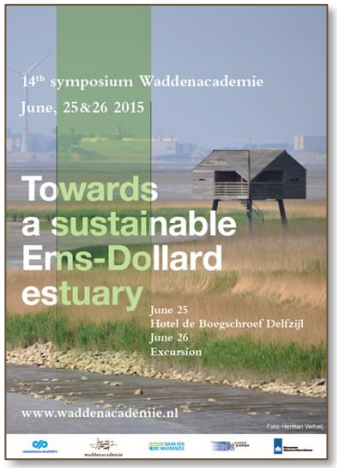

10 Symposia en congressen in de afgelopen vijf jaar (2)

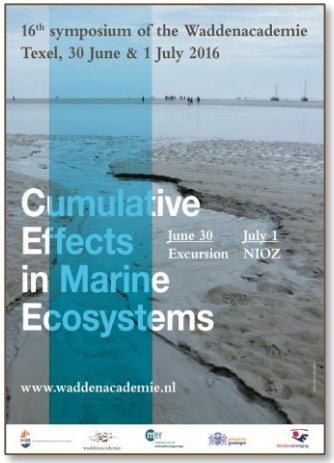

En daarnaast kleinere specifieke workshops

Verdere activiteiten van de Waddenacademie

- Deelname begeleidingsgroepen en overlegorganen
- Geven van adviezen aan en overleg en onderhouden van contacten met stakeholders
- Lezingen reeksen door portefeuillehouders
- Opinie artikelen, serie WadWeten
- Communicatie via sociale media
- Oerolcolleges
- Proefschriftenprijs
- Podiumdagen met HBO

→ Wat is de impact?

Waddenacademie dossiers

Dossier 1	Zilte teelten
Dossier 2	Trilaterale Kennisagenda
Dossier 3	Waddenhuisberaad / Gebiedsagenda Wadden 2050
Dossier 4	Toekomstscenario's voor zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie in de Nederlandse Waddenzee
Dossier 5	Sense of Place en Waddenland Outstanding
Dossier 6	Tijdafhankelijk gedrag van bodemdaling gerelateerd aan winning van aardgas onder en nabij de Waddenzee
Dossier 7	ISISA congres 2018
Dossier 8	Deelname in de Regionale Commissie Afsluitdijk (RCA)
Dossier 9	Vismigratie
Dossier 10	Oerolcolleges
Dossier 11	Trilaterale waddenbibliotheek
Dossier 12	Staat van het Wad
Dossier 14	Waddenfonds en samenwerking met Waddenacademie.

Trilaterale Kennisagenda

Deze is mei 2018 aangenomen op de trilaterale regeringsconferentie in Leeuwarden → Volgende stap: de vertaling en uitvoering naar bruikbare kennis voor beleid en beheer in het Waddengebied. Dat lukt alleen als we daar met het Waddenfonds en alle andere stakeholders gezamenlijk aan gaan werken. Daar willen wij graag met u voor gaan!

Evaluatie 2013-2018

Zelfevaluatie rapport + Appendices: wat hebben we gedaan en wat vinden we daar zelf van

Evaluatie rapport: Oordeel en aanbevelingen van de evaluatiecommissie

Hartelijk dank voor uw aandacht!

www.waddenacademie.nl